

23339 - TEXTOS ITALIANS DELS SEGLES XIX I XX

- **ESTUDIS :** Teoria de la literatura i literatura comparada i Lletres
 - **CICLE :** Segon cicle
 - **SEMESTRE :** Primer semestre
 - **NOMBRE I TIPUS DE CRÈDITS :** 5 crèdits teòrico-pràctics
 - **TIPIUS D'U.V. :** Troncal / lliure elecció
 - **HORARI :** Dilluns i dimecres: 11,30h.-13.
 - **PROFESSEUR(S) :** Rossend ARQUÉS COROMINAS
-

OBJECTIUS:

Introducció a la literatura italiana moderna, mitjantçant l'anàlisi d'alguns dels seus textos principals.

PROGRAMA:

1. PROSA: NARRATIVA I TEATRE

1. La novel·la històrica a Itàlia: Alessandro Manzoni, *I promessi sposi*, Milano, Mursia, 1989.
2. La novel·la naturalisme: el "verismo" de Giovanni Verga, *I Malavoglia*, Milano, Oscar Mondadori, 1980
3. La novel·la antinaturalista a Itàlia: a) Italo Svevo, *La coscienza di Zeno*, Garzanti, Milano, 1990.
b) Luigi Pirandello, *Il fu Mattia Pascal - Il berretto a sonagli* c) Federigo Tozzi *Con gli occhi chiusi*. 3.1. El teatre italià del segle XX.
4. De les avantguardes de començament de segle a la narrativa fantàstica: Papini, Savinio, Buzzati, Landolfi, Pallazineschi, Bontempelli
5. El neorrealisme i altres tipus de narrativa de la segona postguerra: Alberto Moravia. - Elio Vittorini. - Cesare Pavese. - Beppe Fenoglio. - Pier Paolo Pasolini.
6. Noves maneres de narrar la història en el s. XX: Tomasi di Lampedusa; Elsa Morante; Anna banti; Dacia Maraini; Umberto Eco
7. La narrativa escrita per dones: Natalia Ginzburg, Lalla Romano, Elsa Morante
8. La novel·la experimental de Gadda a Italo Calvino, passant per Giorgio Manganelli, *Palomar*, *La città invisibili*
9. La literatura de les regions: assaig de lectura geo-crítica.

2. POESIA

1. Giacomo Leopardi, *Canti*; *Operette morali*
2. Entre el segle XIX i el segle XX: - El "Decadentisme": Giovanni Pascoli i Gabriele D'Annunzio; - Els "Crepuscolari": Guido Gozzano.
3. El Futurisme i les avantguardes: - Tommaso Marinetti ; - Dino Campana
4. Umberto Saba i Giuseppe Ungaretti
5. Eugenio Montale:
6. L'"ermetisme" i altres: Salvatore Quasimodo, Vittorio Sereni, Sandro Penna, P.P. Pasolini
7. Giorgio Caproni, Cesare Pavese
8. Andrea Zanzotto, Leonardo Sinisgalli
9. Patrizia Valduga, Alda Merini

AVALUACIÓ :

1. L'alumne es prepararà la part general referent a les èpoques tractades sobre un dels Manuals que s'indiquen a la Bibliografia. 2. Pel que fa a la història pot consultar a la *Storia degli Italiani* del Procacci, els capítols dedicats a l'època contemporànea. 3. Caldrà que llegaixi i analitzi els textos inclosos en el dossier del professor. 4. Es obligatòria, a més, la lectura íntegra de dues de les següents obres: *Le operette morali* di G. Leopardi; antologia dels *Cants* de G. Leopardi. *I malavoglia* di G. Verga; *Senilitat* di I. Svevo. *La coscienza di Zeno* di I. Svevo; *Il fu' Mattia Pascal* de L. Pirandello; *Poesia italiana contemporània*, a cura di N. Comadira (Ed. 62). *Il Gattopardo* di G. Tomasi di Lampedusa; *Palomar o Le città invisibili* di I. Calvino.

L'evaluació preveu dues proves: a) la presentació d'un treball sobre algun dels temes del curs, la tria i l'estrucció del qual es farà conjuntament amb el professor; b) un breu examen (fins i tot oral) sobre el programa general que l'alumne s'haurà preparat sobre el manual.. El professor tindrà en compte, també, la participació activa de l'alumne a les lligons a més de l'interès demostrat en la voluntat de conèixer tant els conceptes com els textos.

BIBLIOGRAFIA GENERAL:

BENISCELLI, A.- COLETTI, V.: *Strumenti per lo studio della letteratura italiana*, Istituto Geografico De Agostini, Firenze, Le Monnier, 1992.

FERRONI, G.: *Profilo della letteratura italiana*, Torino, Einaudi, 1991.

GUGLIELMINO, S.- GROSSER, H.: *Il Sistema letterario. Guida alla storia letteraria e all' analisi testuale*, Milano, Principato, 1988, voll. III, IV e V.

Letteratura Italiana. Le Opere, a cura di A. Asor Rosa, Torino, Einaudi, 1994-1996, voll. II, III e IV.

PETRONIO G.: *Historia de la literatura italiana*, trad. di M. Carrera Díaz e M.N. Muñiz Muñiz, Madrid, Cátedra, 1990. Opera che si può consultare anche nell' originale: Id., *L' attività letteraria in Italia*, Palermo, Palumbo, 1993.

SEGRE, C.- MARTIGNONI, C.: *Testi nella storia. La letteratura italiana dalle Origini al Novecento*, Milano, B. Mondadori, 1995, voll. II, III e IV.

Letteratura Italiana. Storia e Testi, Bari, Laterza, dal 1970, 10 voll. in 20 tomi.

BONASERA, F.: *La realtà dell' Italia di oggi*, Torino, Giappichelli, 1987.

CAROCCI, G.: *Storia d' Italia dall' Unità ad oggi*, Feltrinelli, Milano, 1979.

PROCACCI, G.: *Storia degli italiani*, Bari, Laterza, 1987.

VALSECCHI, F.: *L' Italia nel Settecento. Dal 1714 al 1788*, Verona, Mondadori, 1971.

La bibliografia concreta serà distribuïda a començament de curs.